

pernes Egthed kan vorde bedømt; og maae hverken de Vaccinerede eller deres Paarørende i saa Tilfælde vægre sig ved, at der tages Koppeindpodningsmaterie af deres Vacciner." Og nu tør jeg vel bede det ærede Medlem, der citerede Cancelliskrivelsen af 1819 (M. Andersen), være overbevist om, at det ikke kunde falde mig ind at ville paa nogen Maade i Almindelighed kritisere eller nedsette Cancellirevolutioner. Men jeg, maa dog med Hensyn til dem gjøre den Hovedsætning gjældende, at hvor nødvendigt det end er, at man adlyder en Dyrigheds Ordre — og navnlig, i ældre Tider var det nødvendigt —, saa maa man bestandig senere, naar man læser og vil anvende slige Skrivelser, for det Første lægge overordentlig nøie Mærke til, hvad det er for et enkelt Tilfælde, der har foreligget — idet det er saare muligt, at Skrivelsen i den Grad har knyttet sig til det enkelte Tilfælde, at man let kunde gjøre sig skyldig i Uforsigtighed ved at troe, at dermed var hele Reglen udtømt — og dernæst vel erindre, at hvis Cancelliskrivelsen virkelig er i Strid med selve Anordningen, saa forvinder den naturligvis fuldstændigt overfor den rigtige Betragtning og Anvendelse af Anordningen. Naar en competent Autoritet senere skal bedømme og anvende en Anordning, er den ikke bunden ved en tidligere Fortolkning i et enkelt Tilfælde, og, naar der i Motiverne til Lovforslaget staar: „Bestemmelserne om, at de, der benytte den offentlige Indpodning, skulle møde til Østersyn og tilstede Lægerne at tage Koppervædffe, ere nødvendige deels med Hensyn til Udstedelsen af Attest for den foretagne Indpodning, deels for Vedligeholdelse af den til Indpodning fornødne Koppervædffe, og ere i det Væsentlige stemmende med de tidligere Regler, jfr. N° 19de November 1811 § 11", da er dette altsaa fuldstændig rigtigt. Naar det endvidere tilføies, at det „imidlertid af Hensyn til de gjorte Erfaringer er anseet nødvendigt at foreskrive lempelige Bøder for dem,

der unddrage sig for den dem i saa Henseende paahvilende Forpligtelse", da er dette netop ogsaa stemmende med den Resolution — jeg troer den var fra 1859 —, som før blev paaberaabt. Det blev nemlig i den udtalt, at der var en Forpligtelse for Bedkommende, men at der saanedes et Tvangsmiddel til at gjøre den gjældende. Om denne Udtalelse var ganske rigtig, skal jeg lade staae hen. Det er nemlig et Spørgsmaal, om der, naar Lovgivningen indeholder en ligesvem Forpligtelse, saa ikke ad Dyrigheds eller ad Retstens Vej kan bringes den fornødne Sanction af en Tvang til Forpligtelsens Opfyldelse tilveie. Men, lad dette nu end være tvivlsomt, saa bør der, hvorom Alting er, i alt Fald staffles et saadant Tvangsmiddel tilveie. Det maa i saa Henseende ikke forglemmes, at der foreligger den overordentlig store og i sin Almindelighed gode Følge af den hele constitutionelle Aandsudvikling, at, medens det tidligere slet ikke eller dog i alt Fald kun saare sjældent faldt Noget ind at modsætte sig Gjenneførelsen af en Lov, selv om denne ikke var affattet med den alleryderste Skarphed og navnlig ikke indeholdt egne Mulct- og Tvangsbestemmelser, saa gjør der sig nu en anden og langt stærkere personlig Frihedsfølelse gjældende. Som Følge heraf kan en Retstilstand, som tidligere med Lethed kunde opretholdes og gennemføres, maastee nu blive uopretholdelig og uigjennemførlig, dersom man lader en ny Lov udgaae derom uden at tilføie en stærk Gjenneførelse af dens Tvangsbestemmelser, skjøndt man dog erkjender og indrømmer, at et Tvangsprincip maa fastholdes i den. Det er netop dette, som i Korthed er søgt betegnet i Motiverne til Lovforslaget ved de Ord, at det „er af Hensyn til de gjorte Erfaringer anseet nødvendigt at foreskrive lempelige Bøder for dem, der unddrage sig den dem paahvilende Forpligtelse." Netop derfor blive ogsaa i constitutionelle Stater Love saamange Gange mere møjsommelige og vanskelige at udarbejde, idet man altid maa være beredt paa